3MICT

Засідання п'ятдесят перше, ранкове (Четвер, 19 січня 2017 року)

Прийняття законів України:	
«Про внесення змін до Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» щодо удосконалення правового статусу служб у справах дітей»	4
«Про приєднання до Протоколу про внесення поправок до пункту «а» частини першої статті 1 та частини першої та пункту «b» частини третьої статті 14 Європейської угоди про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ)»	12
«Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2017 році для участі у багатонаціональних навчаннях»	19
Відхилення проектів законів: «Про внесення змін до розділу XV Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про вищу освіту» щодо вступу до аспірантури та діяльності спеціалізованих вчених рад»	26
«Про внесення змін до розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» щодо строків захисту дисертацій та права на отримання диплому доктора філософії»	46

Прийняття рішення про направлення на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» ...34

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ПЕРШЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 19 січня 2017 року, 10 година 04 хвилини

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Прошу заходити до залу і приготуватися до реєстрації.

Прошу зареєструватись.

У сесійному залі зареєструвалися 340 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги! Вітаю вас з Водохрещем — великим світлим святом! Хай сила хрещенської води дає нам усім силу і здоров'я! І в першу чергу нашим воїнам, які сьогодні на сході б'ються із силами зла за нашу віру і свободу! Христос хрестився!

Також, колеги, хочу вам повідомити і закликаю всіх під час перерви відвідати виставку «Блокпост пам'яті», яка триває у кулуарах парламенту, відразу при вході справа. На цій виставці експонуються особисті речі українських воїнів і воїнів-добровольців, які буквально з Майдану у перші дні російської агресії пішли на фронт і поклали своє життя за незалежність України на Савур-Могилі, під Іловайськом та Дебальцевим. Ця виставка у парламенті триває до завтра, біля неї постійно чергують волонтери, які проведуть екскурсію. Сьогодні там мають бути матері загиблих і побратими. Закликаю всіх під час перерви відвідати виставку. Я впевнений, що вона нагадає нам про головні завдання, які стоять перед нами в цьому парламенті, й про те, що ми — парламент воюючої країни.

Ми сьогодні відразу переходимо до питань порядку денного, у нас немає виступів. І тому я попрошу всіх народних депутатів сконцентруватися, ми відразу почнемо з голосування за пропозицію щодо розгляду законопроекту за скороченою процедурою. Прошу всіх зайти до залу, зайняти свої робочі місця і приготуватися до голосування. Отже, будь ласка, колеги, заходимо до залу.

Першим у порядку денному стоїть проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» щодо удосконалення правового статусу служб у справах дітей». Законопроект підтриманий усіма фракціями і є важливим. Пропоную, щоб ми його розглянули за скороченою процедурою. Колеги, прошу приготуватися до голосування.

Будь ласка, колеги, займаємо робочі місця, зараз я поставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту за скороченою процедурою.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» щодо удосконалення правового статусу служб у справах дітей» (№5526). Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 124.

Я ще раз поставлю на голосування, якщо не буде достатньої кількості голосів, ми підемо на розгляд за повною процедурою. Але, мені видається, наш день буде набагато продуктивнішим, якщо ми працюватимемо інтенсивніше. Тому прошу всіх зайти до залу, зараз я ще раз поставлю цю пропозицію на голосування. Прошу секретаріат запросити депутатів до залу.

Колеги, отже, зараз я ще раз поставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту за скороченою процедурою, і я розраховую на вашу підтримку. У нас сьогодні у порядку денному є питання Конституційного Суду і місцевого самоврядування, щоб ми змогли інтенсивно працювати. Для нас особливо важливими є ті законопроекти, які об'єднують усіх і щодо яких немає великої кількості питань, щоб ми могли розглянути їх за скороченою процедурою. Я прошу приготуватися до голосування.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» щодо удосконалення правового статусу служб у справах дітей» (№5526). Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 143.

Бачу, що не встигли. Після ранкового купання важко ввійти в робочий режим. Колеги, будь ласка, нам не вистачило кількох голосів. Прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою проекту закону №5526. Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 152.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді представника Президента у Верховній Раді України Артура Герасимова. Будь ласка, пане Артуре.

ГЕРАСИМОВ А.В., представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» щодо удосконалення правового статусу служб у справах дітей» (№5526).

Даний законопроект розроблено з метою удосконалення та посилення механізмів діяльності служб у справах дітей, на які покладається реалізація на відповідній території державної політики з питань соціального захисту дітей.

На сьогодні в Україні існує понад 700 служб у справах дітей. Соціально важливі функції, які виконують зазначені служби щодо соціального статусу дітей, зокрема, запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності, зумовлюють необхідність оперативності діяльності та певну їх самостійність від інших державних органів та органів місцевого самоврядування.

Тому внесення запропонованих змін до законодавства обумовлено необхідністю забезпечення дієвості та незалежності в діяльності служб у справах дітей. Так, наприклад, законопроектом пропонується законодавчо закріпити статус юридичної служби за службами у справах дітей, щоб вони мали можливість швидко реагувати, приймаючи відповідні рішення щодо дітей.

У зв'язку з цим передбачається надати цим службам власний бланк, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням. Окрім цього, служба здійснює матеріально-технічне забезпечення, придбання предметів та матеріалів довготривалого

вжитку тощо. Визначити принципи формування штатної чисельності працівників служб з урахуванням кількості дітей, що проживають на території юрисдикції служби.

Таким чином, прийняття даного законопроекту дозволить уніфікувати підхід до визначення правового статусу служб у справах дітей, покращить їх роботу, дозволить оперативніше здійснювати поставлені перед ними завдання. У свою чергу ефективність роботи служби у справах дітей матиме вплив на загальний стан справ у питанні захисту прав, свобод і законних інтересів дітей.

Шановні колеги, з огляду на зазначене прошу підтримати законодавчу ініціативу та прияти цей законопроект за основу та в цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Спориш Іван Дмитрович.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ №15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні народні депутати! Шановний головуючий! Як на мене, законопроект №5526 — досить серйозний, ми повинні до нього поставитися з великою повагою. Тому що законопроектом пропонується відновити частини статті 4 Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», які вилучені у 2012 році, відповідні частини визначали нормативи штатної чисельності служб у справах дітей та статус зазначених служб.

Досить багато доклали зусиль всі міністерства, багато роботи виконав Уповноважений Президента з прав дитини Микола Миколайович Кулеба, який зараз присутній.

Головне науково-експертне управління зазначило, що підтримує його прийняття за основу. Під час обговорення члени комітету наголосили на тому, що відновлення нормативів штатної чисельності служб у справах дітей сприятиме належному виконанню функцій держави щодо дотримання та захисту прав дітей. Водночас, враховуючи різке зростання кількості випадків порушень прав дитини, насамперед,

тяжких злочинів проти дітей, суттєве розширення обов'язків служб у справах дітей, члени комітету висловилися за збільшення зазначених нормативів.

Відповідно до статистичних розрахунків, з 7,6 мільйона українських дітей у складних життєвих обставинах перебувають 1,2 мільйона дітей, тобто майже 16 відсотків.

Хочемо нагадати, що в проекті Закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству», який готується до другого читання, служби у справах дітей отримають додаткові повноваження щодо захисту дітей від домашнього насильства.

Проте комітет пропонує прийняти законопроект за основу та в цілому з наступними змінами в абзаці другому розділу І законопроекту:

слова «дві тисячі» замінити словами «одна тисяча»; слова «чотири тисячі» замінити словами «дві тисячі»;

доповнити реченням такого змісту: «Штатна чисельність працівників служб у справах дітей виконавчих органів сільських, селищних рад відповідних об'єднаних територіальних громад встановлюється з розрахунку один працівник служби не більше ніж на одну тисячу дітей, але не менше одного працівника на об'єднану територіальну громаду».

Тому просимо підтримати комітет і прийняти законопроект за основу та в цілому у даній редакції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два - за, два - проти.

Голуб Владислав Володимирович. Будь ласка.

ГОЛУБ В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №197, Черкаська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ №197, Черкащина. Прошу передати слово моєму колезі Олексію Порошенку.

ПОРОШЕНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №12, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка» підтримує прийняття законопроекту №5526. Розглянувши і прийнявши цей законопроект, ми вдосконалимо роботу і посилимо ефективність служб у справах дітей. Одна з головних причин розроблення цього законопроекту щодо безпритульних дітей, які потребують опіки, пов'язана з бойовими діями. З бойовими діями різко зросла кількість переселенців, у тому числі й біженців. З огляду на це постала необхідність на законодавчому рівні створити умови для підвищення результативності роботи органів опіки та піклування. Власне, цей законопроект забезпечить необхідні умови, нормалізує роботу органів і служб у справах дітей. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Романова Анна Анатоліївна. Будь ласка.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Цей законопроект дуже важливий, і фракція «Об'єднання «Самопоміч», безперечно, буде підтримувати його, так як в авторах цього законопроекту є представники фракції «Об'єднання «Самопоміч» і представники інших фракцій парламенту.

Всі пам'ятають ту жахливу трагедію, яка сталася місяць тому. «Молода мама» (в лапках) зачинила своїх малолітніх дітей на дев'ять днів. На жаль, одна дитина померла, а іншу дівчинку знайшли в непритомному стані. Чи можна було запобігти цій трагедії? Скоріше за все, так. Тому що при детальному обстеженні цієї ситуації виявилося, що діти десять місяців не були на прийомі у лікаря, чотири місяці не відвідували дитячий садок.

Чому так стається, що у нашій країні кожна третя дитина потерпає від голоду, живе в кризовій сім'ї? А саме тому, що державні інституції фізично не в змозі завчасно виявити всіх дітей, які потерпають від насильства, які живуть в тих сім'ях і виховуються тими батьками, які не можуть виконувати свої функції батьків. На сьогодні

держава забула, що саме тих соціальних працівників, які мають завчасно виявити проблему і попередити трагедію, дуже мало, їх не більше 4 тисяч на всю країну.

Цим законопроектом ми обмежуємо мінімальну кількість соціальних працівників, які мають працювати з усіма українськими сім'ями для того, щоб завчасно виявити проблему і попередити трагедію. Для того щоб наше майбутнє було успішним, ми повинні вже зараз дбати про успіх кожної дитини і про її добробут. Тому ми дуже просимо, щоб в цей святковий...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Бондар Михайло Леонтійович. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Виборчий округ №119. Передайте, будь ласка, слово Величковичу Миколі.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний пане Голово! Шановні депутати! Цей законопроект є надзвичайно важливий в умовах, коли є необхідність працювати з нашими дітьми, і те, про що говорили мої колеги з інших фракцій, ми також підтримуємо.

Щоб не займати часу, «Народний фронт» підтримає цю позицію, буде голосувати і звертається до всіх інших фракцій підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, чи ϵ ще бажаючі виступити від фракцій?

Андрій Лозовой – від Радикальної партії, а потім – Кулеба. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Ляшка. Христос хрещається! Шановні колеги! Сьогодні не тільки свято Водохреща, а й інше українське свято — «Вогнехреща». Три роки тому у «священних» вогнях на Грушевського українці довели, що вони нескорена нація, не біомаса. І тому особливо боляче в таку дату говорити про такі гіркі речі, що те, що творилося в країні в часи режиму Януковича, ті страшні репресії, проти яких в тому числі повстав український народ, усе це продовжується.

Що зараз, шановні колеги, шановні слухачі, відбувається на Волині? Є Володимир-Волинський район, де йде неймовірний потік контрабандою українського бурштину, українського лісу через залізничну станцію «Ізов», де ми з колегами Мосійчуком і Ліньком блокували вивіз лісу, і через контрольно-пропускний пункт «Устилуг», де йдуть тисячі машин з контрабандним лісом та іншими товарами. Контролює все це мер Володимир-Волинського Петро Саганюк. Коли наші депутати від Радикальної партії, в тому числі Сергій Барщевський, почали протидіяти контрабандним схемам і розкраданню бюджету Володимир-Волинського Петром Саганюком...

Додайте, будь ласка, 10 секунд. Це право фракції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я надаю ще слово для виступу Уповноваженому Президента України з прав дитини Кулебі. Після цього виступу ми переходимо до голосування. Тому я прошу закликати депутатів зайти до залу. Після цього виступу ми переходимо до прийняття рішення.

Прошу ввімкнути мікрофон. Будь ласка, пане Кулеба.

КУЛЕБА М.М., Уповноважений Президента України з прав дитини. Дякую. Шановний пане головуючий! Шановні народні депутати! Ми бачимо, що діти можуть консолідувати сьогодні Верховну Раду. Це болюче питання захисту прав та інтересів дітей, а саме — збільшення кількості працівників, які працюють сьогодні в службах у справах дітей. Я вас дуже прошу зараз, оскільки депутатів в залі небагато, сконсолідуватися і проголосувати за цей законопроект. Тому що це дасть змогу нам запобігти смертям і каліцтву дітей у майбутньому. І від того, скільки працівників працюватиме в службах

у справах дітей, залежить, наскільки ми зможемо попередити загибель і неблагополуччя дітей.

Тому я ще раз звертаюсь: шановні народні депутати, будь ласка, підтримайте, тому що жодна фракція не висловилася проти цього, всі одностайно підтримують. Але нам сьогодні потрібно проголосувати за цей законопроект, від цього залежать дитячі долі, я ще раз наголошую на цьому.

Дуже дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, обговорення даного законопроекту завершено. Прошу приготуватися до прийняття рішення, зайняти робочі місця, зайти до залу. Прошу Апарат Верховної Ради запросити депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» щодо удосконалення правового статусу служб у справах дітей» (№5526). Колеги, всі підтримали в обговоренні даний законопроект. Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 199.

Я бачу, не спрацювало. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Я дам 1 хвилину на те, щоб запросити депутатів до залу, і поставлю на голосування пропозицію про повернення.

Прошу запросити депутатів до залу.

Колеги, прошу заходити до залу і приготуватися до голосування.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» щодо удосконалення правового статусу служб у справах дітей» (№5526). Будь ласка, проголосуйте. Отже, голосуємо за повернення. Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 218.

Колеги, під час голосування кілька депутатів вийшло із залу. Я дуже прошу повернутися до залу і зайняти робочі місця. Тут кожен голос має вагу, ви просто ганьбите Верховну Раду України своєю поведінкою (Шум у залі).

Колеги, будь ласка, поверніться до залу. Я прошу всіх підтримати. Це питання, яке підтримують усі фракції, питання лише в дисципліні.

Отже, я ще раз ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону щодо удосконалення правового статусу служб у справах дітей. Прошу підтримати. Голосуємо!

((3a)) - 226.

Повернулися, колеги.

Колеги, прошу зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» щодо удосконалення правового статусу служб у справах дітей» (№5526). Колеги, прошу підтримати. Кожен голос має вагу. Підтримаймо дітей! Голосуємо!

(3a) - 230.

Закон прийнято. Вітаю тих, які готували.

Увага, колеги! Далі в нас питання ратифікації. Перше з них — це проект Закону «Про приєднання до Протоколу про внесення поправок до пункту «а» частини першої статті 1 та частини першої та пункту «b» частини третьої статті 14 Європейської угоди про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ)» (№0124).

Колеги, прошу підтримати розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Голосуємо!

(3a) - 143.

Колеги, я ще раз поставлю це питання на голосування.

Ми, звичайно, можемо розглядати ратифікацію протягом години. Правильно, треба вивчити питання.

Колеги, я ще раз ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту №0124 за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 147.

Колеги, останній раз ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроєкту №0124 за скороченою процедурою, якщо не буде голосів, будемо розглядати законопроєкт за повною процедурою. Отже, колеги, хто підтримує пропозицію про розгляд проєкту закону №0124 за скороченою процедурою, прошу проголосувати. Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 155.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді заступника міністра внутрішніх справ Дєєву Анастасію Євгеніївну. Будь ласка.

ДЄЄВА А.Є., заступник міністра внутрішніх справ України з питань європейської інтеграції. Шановний Голово! Доброго дня, шановні народні депутати України! Вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону «Про приєднання до Протоколу про внесення поправок до пункту «а» частини першої статті 1 та частини першої та пункту «b» частини третьої статті 14 Європейської угоди про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ)» (№0124).

Нагадаю, що у законопроекті йдеться про ратифікацію протоколу про внесення поправок з метою покращення гармонізації національного законодавства із законодавством Європейського Союзу, а також з метою підвищення рівня безпеки перевезення небезпечних вантажів автомобільним транспортом.

Законопроект розроблений за участі Міністерства внутрішніх справ, узгоджений з міністерствами: інфраструктури, закордонних справ, юстиції, фінансів, економічного розвитку і торгівлі.

Хочу нагадати, що Україна ще у 2000 році приєдналася до даної європейської угоди, і прийняття Протоколу про внесення правок означатиме, що Україна дає згоду на обов'язковість для неї положення даної угоди.

Реалізація акта забезпечить відповідність з боку України внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності протоколом поправок. Реалізація проекту закону не потребує видатків з Державного бюджету України. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, шановна колего.

Шановний зал, прошу уважніше слухати виступаючих з трибуни. Пані Д $\epsilon\epsilon$ ва, ви можете пройти на ваше місце.

Запрошую до співдоповіді голову Комітету у закордонних справах пані Гопко.

Шановні колеги, зараз виступатиме голова профільного комітету, давайте забезпечимо тишу в залі.

Дякую.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Христос хрещається! Колеги, Комітет у закордонних справах учора на своєму засіданні розглянув внесений Президентом України проект Закону «Про приєднання до Протоколу про внесення поправок до пункту «а» частини першої статті 1 та частини першої та пункту «b» частини третьої статті 14 Європейської угоди про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ)».

Метою законопроекту є підвищення рівня безпеки при перевезенні небезпечних вантажів автомобільним транспортом, приведення норм національного законодавства України у відповідність до норм законодавства Європейського Союзу у сфері перевезення небезпечних вантажів та Плану імплементації Директиви 2008/68/ЄС Європейського Парламенту та Ради про внутрішні перевезення небезпечних вантажів.

Комітет розглянув і рекомендує Верховній Раді прийняти згаданий проект закону за основу та в цілому. Тому прошу зараз, щоб не марнувати часу, підтримати ратифікацію цього документа.

Також хотіла б від комітету сказати, що вчора ми розглядали рекомендації парламентських слухань щодо зовнішньої політики України, оскільки зараз у суспільстві дуже багато дискусій щодо державної стратегії на сході України. Я пропоную створити в парламенті певну платформу, яку, зокрема, вже очолює пані Ірина Геращенко, зібрати всі політичні сили, щоб уникнути надмірного популізму, піару на таких важливих і дуже чутливих темах, як: що робити з Донбасом,

як деокупувати Крим. Сісти за національний стіл перемовин, розробити цю стратегію і одним голосом на весь світ комунікувати наше державницьке бачення, як повертати Донбас, і не дозволяти ворогам користуватися із внутрішньополітичних дискусій, дебатів, які зараз розгортаються, зокрема, в стінах парламенту. Надзвичайно важливо працювати як одна національна збірна і пам'ятати про уроки 1917 року, не губити державність, за участі Президента, Прем'єра, спікера, парламентарії, усіх ключових політичних сил, сідати і проговорювати наші плани зовнішньої політики на 2017 рік.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Шановні колеги, зараз згідно з Регламентом у нас іде обговорення ратифікації.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти від фракцій, що бажають виступити з цього пункту порядку денного.

Павло Кишкар від «Блоку Петра Порошенка» виступатиме з місця. Будь ласка.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Насправді, після достатньо якісної промови пані Гопко тяжко щось додати. Я прошу звернути увагу на дисципліну народних депутатів заради того, щоб дійсно підтримати і позитивно проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, пане Павле.

Рибалка від Радикальної партії Ляшка. Він буде виступати з трибуни. Будь ласка.

РИБАЛКА С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дякую. Шановні колеги! Мій виступ — це крик душі. Два тижні тому намагалися вбити ключового топ-менеджера компанії «S Group» Сергія Білого. У центрі Дніпра людина в масці нанесла

йому два глибоких ножових поранення, він ледве залишився живим. Позавчора ще одного працівника — Романа Сорокіна — було жорстко побито кастетами по голові й відрізано частину вуха. Ви можете подивитися, що зробили ці бандити. Ще одного працівника побили двічі, і він вже ніколи не буде нормально ходити. Рік тому на мене було зроблено показовий замах. Це продовження масштабного багатолітнього тиску на мене, на мою сім'ю та на багатотисячний колектив. За часів злочинної банди Януковича корумповані силовики намагалися «віджати» бізнес, який ми створили з нуля і якому вже 25 років.

Після Революції Гідності ті ж самі корумповані силовики поновили ті ж самі кримінальні справи для того, щоб тиснути на мене як на опозиційного політика. Шалені кошти витрачаються на розміщення в засобах масової інформації фейкових матеріалів, щоб скомпрометувати мене. До багатьох з вас уже зверталися з проханням брати участь в цій ганебній кампанії.

Хто це робить? На нашу думку, це робить один зі співвласників корпорації «АТБ» Геннадій Буткевич. Але хто б не був замовником, це вбивця, який вже давно перетнув усі можливі межі.

Шановні колеги, я закликаю вас бути об'єктивними. Ми можемо мати різні точки зору, але ми маємо однаково ставитися до корупції, до бандитизму і до криміналу. Ми зобов'язані захистити людей. Я вже не можу мовчати. Я хочу звернутися до Президента, до Генерального прокурора, до антикорупційного прокурора, міністра внутрішніх справ з проханням втрутитися та забезпечити повноцінне розслідування цих справ. Я хочу звернутися до Голови Служби безпеки України — провести серйозне розслідування діяльності масштабної злочинної організації, яка...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги! Хочу звернути увагу і пані Гопко, яка виступала перед цим, і шановного пана Сергія Рибалки на те, що колеги в сесійній залі неодноразово звертали увагу головуючих на статтю 36 Регламенту, що під час обговорення того чи іншого законопроекту ми маємо обговорювати саме законопроект. Враховуючи те, що ви обоє виступали на дуже делікатні й важливі теми, я не виключала мікрофон. Але це я порушила Регламент.

Шановний пане Сергію, я звертаюся до секретаріату парламенту, щоб оформили цей виступ як депутатське звернення. Але водночас

я як головуюча дуже прошу вас: під час розгляду того чи іншого законопроекту давайте їх обговорювати. Якщо є важлива інформація, фракції подають заяву про оголошення перерви або замінюють її виступом.

Шановні колеги, виступили тільки дві фракції. Чи ϵ ще бажаючі в залі обговорити цей законопроект? Ратифікацію. Немає? А, ϵ . Не встигла записатися «Самопоміч».

Олена Сотник. Будь ласка, 2 хвилини.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дуже дякую. Колеги, на жаль, під час виступів не було зазначено саме щодо змісту цього законопроекту. Ми з вами у вівторок вже голосували закон, який, насправді, приводить у відповідність наше законодавство із Конвенцією про перевезення небезпечних вантажів.

Цей законопроект — це продовження процесу ратифікації. В цьому протоколі вноситься фактично одна зміна в змістовне законодавство — це зміна щодо визначення транспортних засобів. Жодних інших змін там немає. Дуже короткий і простий законопроект, тому я дуже вас прошу підтримати його, щоб ми закінчили приведення у відповідність нашого законодавства щодо перевезення небезпечних вантажів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Олено.

Колеги! Інші фракції, які ще не висловили свою позицію з цього питання, бажають? Ні, від БПП вже виступав Павло Кишкар.

Немає більше бажаючих.

Шановний пане Голово, ми можемо переходити до голосування. Будь ласка.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення, і я прошу всіх народних депутатів зайти до залу, приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу та в цілому проекту Закону «Про приєднання до Протоколу про внесення поправок до пункту «а» частини першої статті 1 та частини першої та пункту «b» частини третьої статті 14 Європейської угоди про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ)» (№0124). Це наше міжнародне зобов'язання, і я прошу всіх зайняти робочі місця і підтримати. Голосуємо!

(3a) - 203.

Колеги, просто під час голосування депутати не на своїх робочих місцях ведуть дискусії. Зараз я поставлю на голосування пропозицію про повернення і прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця. Прошу зайняти робочі місця і приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону №0124. Прошу підтримати! Голосуємо!

((3a)) - 217.

Прошу запросити депутатів до залу і приготуватися до голосування. Прошу не виходити із залу під час голосування міжнародних угод, а навпаки – повертатися (Шум у залі).

Отже, колеги, я прошу зайняти робочі місця. Я зараз ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону щодо ратифікації. Прошу заходити до залу, а не виходити.

Отже, всі на місцях, так? Готові до голосування?

Прошу приготуватися до голосування. Колеги, це наші міжнародні зобов'язання. Прошу підтримати пропозицію про повернення до розгляду проекту закону про ратифікацію міжнародної угоди (№0124). Голосуємо!

((3a)) - 225.

Треба кричати «ганьба», коли заходять!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ганьба! Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це безвідповідальна позиція. Колеги, будь ласка, прошу, займіть робочі місця. Не вистачає одного голосу.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду законопроєкту №0124, це ратифікація міжнародної угоди. Прошу підтримати. Голосуємо!

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 228$.

Колеги, залишаємося на місцях.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу та в цілому проекту закону №0124. Прошу підтримати. Голосуємо!

((3a)) - 234.

Рішення прийнято.

Колеги, увага! Ми розглядаємо міжнародні угоди. Є пропозиція розглянути питання, яке ми включали до порядку денного, це проект закону №5636 — про міжнародні навчання. Я хочу нагадати: це президентський законопроект. Проект Закону «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2017 році для участі у багатонаціональних навчаннях». Воно стоїть трішки далі, але є прохання і пропозиція від представника Президента у Верховній Раді, щоб ми зараз його розглянули.

Ставлю на голосування пропозицію про підтримку перенесення цього питання і про розгляд його зараз, воно стоїть далі. Прошу підтримати. Голосуємо!

((3a)) - 220.

Колеги, чи всі розуміють, що дане питання нам дає можливість проводити міжнародні навчання з нашими партнерами з НАТО і з європейських країн, які вкрай важливі як символічна, так і реальна допомога Україні. Я прошу ще раз проголосувати за те, щоб ми зараз перейшли до розгляду проекту Закону «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2017 році для участі у багатонаціональних навчаннях» (№5636). Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 229.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 206.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді представника Президента України у Верховній Раді України Артура Герасимова. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сучасна воєнно-політична ситуація створює нагальну потребу у набутті оперативних спроможностей підрозділами Збройних Сил України, зокрема, шляхом проведення багатонаціональних навчань із залученням підрозділів інших держав.

У рамках зазначеної діяльності досягнуто домовленостей із збройними силами держав-партнерів щодо розширення формату та строків проведення багатонаціональних навчань на території України за участю підрозділів Збройних Сил України у 2017 році.

Міністерство закордонних справ України разом з Міністерством оборони України на виконання частини першої статті 7 Закону «Про порядок допуску та умови перебування підрозділів збройних сил інших держав на території України» внесли до Ради національної безпеки і оборони України пропозицію щодо допуску підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2017 році для участі у багатонаціональних військових навчаннях.

Також указом Президента України від 12 січня 2017 року №3/2017 затверджено План проведення багатонаціональних навчань за участю підрозділів Збройних Сил України на території України та їх участі у багатонаціональних навчаннях поза межами України на 2017 рік. Та постановлено допустити у 2017 році на територію України підрозділи збройних сил Сполучених Штатів Америки, інших держав — членів НАТО та держав — учасниць програми «Партнерство заради миру» в рамках багатонаціональних навчань.

Одночасно на виконання вимог статті 8 Закону України «Про порядок допуску та умови перебування підрозділів збройних сил інших держав на території України» главою держави внесено на розгляд Верховної Ради та визначено як невідкладний проект Закону України «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2017 році для участі у багатонаціональних навчаннях». Таким чином, прошу підтримати законодавчу ініціативу Президента України та прийняти проект закону №5636 за основу та в цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошую голову комітету Пашинського Сергія Володимировича. Будь ласка.

ПАШИНСЬКИЙ С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Доброго дня, шановні друзі! Я хочу сказати, що представник Президента доповів про суть законопроекту. Вже багато років Збройні Сили України беруть участь у спільних навчаннях та у миротворчих операціях. Але я хотів би звернути увагу ще на те, чому цей законопроект треба терміново прийняти. Тому що саме під час багатонаціональних навчань відбувається найголовніше – установлення контактів між нашими офіцерами і офіцерами союзних нам країн, відбувається формування бойового братерства. І в умовах російської агресії це надзвичайно важливий елемент підготовки до відсічі російської агресії. Хочу звернути увагу, що ми вже зробили перший крок до створення цих частин, у нас вже створена спільна українсько-польсько-литовська бригада. Ми традиційно проводимо спільні як сухопутні навчання, навчання протиповітряної оборони, так і навчання на морі. Я дуже прошу всіх депутатів сконцентруватися і підтримати цей законопроект. Програма спільних навчань затверджена, всі логістичні деталі відпрацьовані, і це важливий елемент підняття нашої з вами обороноздатності.

Комітет підтримав це рішення одноголосно. Прошу зал підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два - за, два - проти.

Від Радикальної партії Кошелєва передає слово Олегу Валерійовичу Ляшку.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія. Фракція Радикальної партії підтримає рішення Президента України про спільні військові навчання і поглиблену співпрацю з нашими партнерами. Для нашої країни це надзвичайно важливо, особливо сьогодні, в умовах відбиття російської агресії, реформування Збройних Сил України і становлення нашої сфери безпеки і оборони.

Але водночас ми наполягаємо на тому, що Україна в першу чергу сама має бути сильною для того, щоб відбивати всі зовнішні й внутрішні загрози, які постають перед нами. Для того щоб мати сильну армію, сильну дипломатію, в першу чергу треба мати сильну економіку. Коли українці матимуть роботу, коли власний національний продукт, вироблений в Україні, буде продаватися по всьому світу. Коли стабільність гривні буде базуватися не на кредитах Міжнародного валютного фонду чи на вимиванні золотовалютних резервів, а на експортному потенціалі нашої країни, на збільшенні продажу української продукції за кордон, тоді буде сильна армія, сильна дипломатія і сильна наша країна.

І найголовніше. У світі поважають тільки сильних. Тому, коли ми сьогодні, принижуючись, напрошуємося, то за кредити, то на якісь інаугурації чи прийоми... Коли ми будемо сильними, до нас усі будуть проситися, а будемо сильними лише за умови, якщо в першу чергу відстоюватимемо національні інтереси України. Інтереси рідної країни, коли працюватимемо не на Схід чи на Захід, а на свою країну, на своїх людей, на свою економіку, на свого національного виробника, на свою безпеку і оборону.

Радикальна партія наполягає на тому і вимагає від влади діяти виключно в національних інтересах України і не демонструвати гнучкість спини перед ким завгодно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Народного фронту» Лапін Ігор Олександрович. Будь ласка.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Андрію Тетеруку.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт». Немає чого вагатися щодо прийняття цього законопроекту, обов'язково треба приймати і голосувати за нього всім присутнім народним депутатам. Хочу нагадати, що ми маємо

потужні Збройні Сили, які щодня набувають безцінного досвіду, і цей досвід під час саме таких багатонаціональних навчань ми передаємо нашим країнам-партнерам.

Ми всі повинні пам'ятати, що війни країни-агресора завжди закінчуються в столиці країни-агресора, над цим треба працювати. Голосуємо за і продовжуємо роботу!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мельничук Сергій. Будь ласка.

народний *∂enymam* МЕЛЬНИЧУК С.П., України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). «Воля народу». Шановні колеги! Шановні громадяни України! Дійсно, цей законопроект потрібно підтримувати, але ми повинні розуміти, що кожні навчання, які проводяться, це так звані театри бойових дій, в яких беруть участь генералітет і високопосадовці Збройних Сил України, Міністерства оброни, Генерального штабу і ті люди, які фактично нас зраджували на фронті. Реформа в Збройних Силах не проведена, і ті зрадники, які сидять в кабінетах, вони до сих пір там. Хто дає гарантії, що вони, знаючи плани наші і наших союзників, знову не вдарять нам у спину, коли буде активна фаза бойових дій? Крім цих законопроектів, треба проводити реформу в Збройних Силах України, в Національній гвардії, в Національній поліції. Тому що ті нібито псевдореформи, які розпочаті, не проводяться. Зрадники сидять скрізь по кабінетах.

Тому виступаю за те, щоб, дійсно, почати реформи у силових структурах. Вигнати, вимести і обновити все те, що там засіло. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Батьківщини» Тарасюк. Будь ласка.

ТАРАСЮК Б.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Насамперед хочу запевнити зал, що фракція «Батьківщина» підтримує даний законопроект.

Друге. Я хочу сказати, що цей законопроект носить рутинний характер, оскільки йдеться про військові навчання, які проводяться вже десятиліттями. Водночас, відмінність цих навчань від попередніх, до російської агресії, полягає в наступному: якщо раніше наші військові отримували досвід від партнерів з країн — членів НАТО, то сьогодні наші партнери з країн — членів НАТО отримують досвід, якого набули наші військові під час бойових дій з російськими агресорами і їх найманцями.

Я закликаю всіх від імені фракції «Батьківщина» підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Самопомочі» Пастух. Будь ласка.

ПАСТУХ Т.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ №163, Тернопільська область, самовисуванець). Фракція «Об'єднання «Самопоміч», Тернопіль. Очевидно, що наша фракція буде підтримувати даний проект закону Президента, і, можливо, багато з нас сприймають його формальним, тому що зал, я думаю, повністю консолідовано його підтримає. І ми думаємо, що це питання носить певний технічний характер. Але я хотів би загострити увагу, що, попри той позитив, який ми отримуємо від таких навчань, а це саме наші військовослужбовці мають можливість освоїти нові зразки озброєння, нові тактики ведення бою, набути певних питань сумісності ведення спільного бою з військами інших країн…

Але, з іншого боку, є проблема під час цих навчань. Ми маємо практику, коли проведення спільних навчань... При формуванні сил спецоперацій дуже довго наш Генеральний штаб не міг знайти територіально місце. І час, і ресурси країни були використані, м'яко кажучи, неефективно.

На сьогодні наші навчальні центри ϵ далекими від тих зразків, які пропонують країни НАТО. Тому, проводячи ці міжнародні навчання, нам потрібно також і вдосконалювати свої навчальні центри. Щоб хлопці, які пройшли спільні навчання, могли цей досвід передавати іншим військовослужбовцям, які зараз підписують контракти, Збройним Силам. Враховуючи це, прошу весь зал підтримати дане голосування,

а Генеральний штаб – все-таки покращити роботу щодо навчання військовослужбовців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, будь ласка, прошу заходити до залу. Через дві хвилини відбудеться голосування.

Прошу секретаріат повідомити депутатам, що зараз відбудеться голосування.

Поки заходять депутати, виступить Кишкар. Будь ласка, 1 хвилина.

КИШКАР П.М. Шановні колеги! Насправді — це законопроект технічного характеру, який безпосередньо впливає на боєздатність наших підрозділів. Шкодую, що на 2017 рік заплановано лише два великомасштабних навчання, і втішений тим, що, власне, ці навчання будуть повномасштабними. Я за свою 15-річну військову кар'єру мріяв би взяти в них участь.

Погоджуюся з тим, що багато в чому ми передаємо свій досвід військовим, у тому числі й американським. І дуже буду втішений, якщо цей досвід поширюватиметься на створення двосторонніх підрозділів за відповідними міжнародними угодами на прикладі нашої польсько-литовсько-української бригади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, обговорення завершено. Всі виступаючі висловили підтримку. Це, справді, важливий проект закону, який дає нам змогу проводити спільні навчання з нашими військовими союзниками з НАТО, з ЄС.

I тому я прошу всіх відповідально підійти до голосування. Прошу зайняти свої робочі місця, ми переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу та в цілому проекту Закону «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2017 році для участі у багатонаціональних навчаннях» (№5636). Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 236.

Закон прийнято. Вітаю, шановні колеги.

У мене ϵ остання пропозиція. Перед тим як ми перейдемо до питань освіти, у нас ϵ одне дуже важливе питання, і ми до останнього моменту вагалися, ставити його чи ні. Колеги, поверніться, будь ласка, до залу.

Це питання Конституційного Суду. Я поставлю на голосування пропозицію про перенесення його розгляду на зараз. Якщо будуть голоси, ми зможемо у нього увійти, якщо голосів не буде, ми відразу перейдемо до питань освіти.

Отже, колеги, я прошу зайняти робочі місця і приготуватись, це важливе питання — проект Закону «Про Конституційний Суд України» (Neg 1336). І якщо ми будемо мати достатню кількість голосів, ми зможемо його сьогодні розглянути і прийняти рішення. Я прошу приготуватися до голосування, воно є в порядку денному, просто через кілька питань, моя пропозиція — перенести його на зараз, і я прошу сконцентруватись.

Ставлю на голосування пропозицію про перенесення розгляду на зараз проекту Закону «Про Конституційний Суд України» (№5336). Хто підтримує цю пропозицію, прошу проголосувати. Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 167.

Не підтримана дана пропозиція залом. І тому ми переходимо до наступного питання порядку денного – блок питань освіти.

Вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону «Про внесення змін до розділу XV Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про вищу освіту» щодо вступу до аспірантури та діяльності спеціалізованих вчених рад» (№4783).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту закону за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 161.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Співаковського Олександра Володимировича. Будь ласка.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! Зі святом всіх нас, український народ! Шановні колеги! Підставою для розробки цього законопроекту стала необхідність забезпечення прийому та підготовки аспірантів науковими установами в 2016-2017 роках. На жаль, у зв'язку з невиконанням колишнім керівництвом Міністерства освіти і науки України вимог Закону України «Про вищу освіту» щодо початку роботи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти під загрозою повного зриву опинилося державне замовлення на підготовку кадрів вищої кваліфікації. Тому на запит Національної академії наук України, галузевих академій наук України ми підготували відповідний законопроект, який, на жаль, не був розглянутий в попередньому році. 14 червня 2016 року законопроект розглядався на засіданні Комітету з питань науки і освіти за участю представників Міносвіти, якими було подано низку суттєвих пропозицій, які були повністю підтримані комітетом.

Реалізація законопроєкту не потребує додаткових фінансових витрат з державного бюджету. Головне науково-експертне управління, розглянувши законопроєкт, вважає, що за результатами розгляду у першому читанні він може бути прийнятий за основу. Але на підставі тих зауважень, які зробили, ми просимо під стенограму з урахуванням відповідних пропозицій прийняти цей законопроєкт за основу та в цілому.

Тому під стенограму. Пункт 2 доповнити новими підпунктами 15-17 такого змісту:

- «15) наукові установи, у яких на момент набрання чинності Законом України «Про вищу освіту» відкрито аспірантуру, мають право продовжувати прийом до аспірантури за відповідними спеціальностями та власними освітньо-науковими програмами до 1 вересня 2017 року без ліцензування відповідної освітньої діяльності;
- 16) підготовка аспірантів, започаткована у відповідності із законодавством, чинним до набрання чинності Законом «Про вищу освіту», продовжується в межах строку, передбаченого цим законодавством, і в межах фінансування, передбаченого для цієї підготовки;
  - 17) норми частини третьої і четвертої статті 6...»

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд, щоб завершити.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. ...«Про вищу освіту» стосовно акредитацій спеціалізованих вчених рад Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти набувають чинності через шість місяців після початку діяльності агентства. Створені до цієї дати спеціалізовані вчені ради вважаються акредитованими до закінчення терміну їх повноважень».

У зв'язку з цим підпункти 15-17 вважати відповідно підпунктами 18-20.

Шановні колеги! Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, шановний пане Співаковський.

Шановні колеги! Згідно з Регламентом у нас немає співдоповідача по цьому законопроекту. Але просить слово перший заступник міністра освіти і науки Ковтунець Володимир Віталійович. Я пропоную зараз наступну пропозицію, щоб представники фракцій обговорили законопроект, і потім ми надамо слово профільному міністерству.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Народний депутат Бондар, «Народний фронт». Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Прошу передати слово Тарасу Кременю.

ГОЛОВУЮЧА. Кремінь. Будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт». Шановні колеги! Хотів звернути увагу на те, що, справді, ми підтримали проекту Закону «Про внесення змін до розділу XV Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про вищу освіту» щодо вступу до аспірантури та діяльності спеціалізованих вчених рад» ще в липні 2016 року, коли фактично не було вирішено

питання щодо створення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Були певні труднощі з призначенням і обранням керівництва, власне, самого НАЗЯВО. Але ситуація поступово виходить на фінішну пряму. Думаю, що на найближчих засіданнях Кабінету Міністрів буде розглянуто питання.

Водночас, ми не повинні зупиняти процес імплементації Закону «Про вищу освіту» і тому мусимо створити всі необхідні умови для того, щоб ефективно працювали спеціалізовані вчені ради, аспірантури, щоб в Україні зростав і набував нових обертів потенціал і науковий, і науково-технічний.

Тому я просив би колег звернути увагу на фабулу запропонованих змін, які підтримані нашим комітетом, і прийняти рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, шановний колего.

Народний депутат Заболотний від «Блоку Петра Порошенка». Будь ласка.

ЗАБОЛОТНИЙ Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Шановні колеги! Я хочу звернутися до вас як людина, яка має безпосереднє відношення до підготовки аспірантів, а також до магістратури. Є дуже багато зіркових дітей, які закінчують магістратуру, але в силу того, що не здатні заплатити власними коштами за навчання в аспірантурі, відмовляються від нього.

Шановні колеги, дуже прошу підтримати цей законопроект, тому що кожна держава, яка думає про своє майбутнє, повинна формувати потужний кадровий і науковий потенціали. Діти, які сьогодні навчаються в аспірантурі, народилися вже у незалежній Україні. Їм сьогодні по 26, до 30 років. Це саме ті, які через п'ять, шість, сім років видаватимуть на-гора, як кажуть, науковий продукт.

Тому це надзвичайно важливий законопроект. Прошу його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам.

Григорій Немиря від «Батьківщини». Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Івану Кириленку.

ГОЛОВУЮЧА. Іван Григорович Кириленко. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

КИРИЛЕНКО І.Г., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановні колеги! Гармонізуючи своє законодавство з вимогами Європейського Союзу, ми свого часу прийняли прогресивний і хороший Закон «Про вищу освіту» і там ввели нове поняття — науковий ступінь «доктор філософії». Так от цей проект закону розроблений нами у співавторстві з колегою Співаковським, який доповідав його. Ми розробили цей законопроект у зв'язку з відсутністю належних умов для здобуття саме нововведеного наукового ступеня «доктор філософії». Хочу всім нагадати дві суттєві особливості цього проекту закону.

Перше. Встановлюється, що вищі навчальні заклади та наукові установи, у яких на момент набрання чинності Законом України «Про вищу освіту» відкрито аспірантуру, мають право продовжувати прийом до аспірантури та здійснювати підготовку докторів філософії за відповідними спеціальностями та власними освітньо-науковими програмами до 1 вересня 2018 року.

Друге. Спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій до 1 січня 2019 року утворюються в порядку, встановленому законодавством України, яке діяло до 1 липня 2014 року, а рішення таких спеціалізованих вчених рад затверджуються Міністерством освіти і науки.

Колеги, ϵ необхідні уточнення, які потрібні для цього проекту закону. Ніяких зауважень на засіданні комітету не було. Прошу

підтримати законопроект з урахуванням тих пропозицій, які були висловлені виконуючим обов'язки голови комітету, моїм колегою Співаковським.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Шановні колеги, лише три фракції записалися на виступ щодо цього законопроекту. Чи є ще бажаючі? Можливо, ще якась фракція не висловила свою позицію? Немає.

Запрошую до слова Володимира Ковтунця, першого заступника міністра освіти і науки. Будь ласка.

КОВТУНЕЦЬ В.В., перший заступник міністра освіти і науки України. Дякую. Шановні народні депутати! Міністерство було ініціатором підготовки цього законопроекту рік тому у зв'язку з тим, що Законом «Про вищу освіту» запроваджувалася процедура ліцензування аспірантури. І ця процедура вимагала чималих зусиль як від наукових академічних установ, так і великого навантаження на Міністерство освіти і науки, яке відповідає за ліцензування. Оскільки закон тоді не був прийнятий, ми мобілізували всі можливі ресурси, і зараз понад 75 відсотків наукових установ отримали ліцензію на підготовку аспірантів. Тобто проблема по суті вирішена і аспірантура ліцензована. Вищі навчальні заклади, наукові установи мають ліцензію і відповідно до Закону «Про вищу освіту» зараз ведуть підготовку аспірантів. Тому актуальність пункту 15 відпадає.

Щодо пункту 16. Якби міністерство прагнуло побільше утримувати у себе повноважень, ми сказали б: давайте цей пункт приймемо. Але ми хотіли б, щоб ідеологія Закону «Про вищу освіту» була витримана до кінця: були розділені повноваження адміністративні і повноваження, які стосуються забезпечення якості освіти. Ми зробили все від нас залежне, щоб запрацювало Національне агентство із забезпечення якості вишої освіти.

Ми сподіваємося, що найближчим часом буде вирішено питання призначення голови агентства, і саме це агентство має бути відповідальним за акредитацію спеціалізованих рад із захисту дисертацій. В тій частині, де продовжується підготовка за старим законодавством, міністерство і його атестаційна колегія затверджують рішення рад,

а далі має працювати нова система, яка розширює автономні права вищих навчальних закладів.

Тому міністерство не наполягає на прийнятті цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Позиція зрозуміла, міністерство не наполягає, а профільний комітет наполягає. Зала буде визначатись. Для того щоб зала визначилась, дуже важливо, щоб народні депутати України повернулися на свої робочі місця, бо зараз ми будемо переходити до голосування.

Шановні колеги, я прошу всіх повернутися на свої робочі місця, зараз ми будемо переходити до голосування щодо цього законопроекту. Шановні колеги, я прошу повернутися на свої робочі місця і тих, які стоять в залі, і тих, які знаходяться в кулуарах. Дякуємо всім, хто повертається.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття у першому читанні проекту Закону «Про внесення змін до розділу XV Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про вищу освіту» щодо вступу до аспірантури та діяльності спеціалізованих вчених рад» (№4783). Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 182.

Не встигли. Давайте ще раз. Я закликаю всіх повернутися до сесійної зали. Шановні колеги, якщо хтось має іншу точку зору, то ви все одно маєте визначатися шляхом голосування: «за», «проти», «утримався», і показувати присутність народних депутатів на своїх робочих місцях.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду законопроекту №4783. Просимо всіх, хто не долучився до голосування, зайти до сесійної зали.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду законопроекту №4783. Якщо не буде необхідної кількості голосів, законопроект буде відхилено.

Прошу зайти до залу, зайняти робочі місця.

Отже, колеги, прошу приготуватися до голосування. Ставлю на голосування пропозицію про повернення... Ще одне, ми зможемо повернутися і проголосувати за основу?

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону №4783. Прошу зайняти робочі місця і проголосувати. Прошу підтримати. Голосуємо!

((3a)) - 209.

Колеги, може, ми підтримаємо пропозицію про повернення законопроекту в комітет на доопрацювання? Ще раз, так? Піднімаються, добре. Ми почекаємо 30 секунд, будь ласка, запросіть депутатів до залу.

Поки депутати заходять до залу, виступить Співаковський. Будь ласка, 1 хвилина.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Дякую. Шановні колеги! 15 відсотків не урегульовано через те, що ми не відкрили агентства. Але 15 відсотків — це аспіранти, які зараз навчаються, ми вирішуємо долю людей. Якщо це таке наше ставлення до людей, то немає проблем. Але давайте покажемо в це велике свято, що наше ставлення до українських людей, які творять науку, формують людський капітал в Україні, для нас має сенс і святе значення.

Дякую і прошу проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, будь ласка, займаємо робочі місця, заходимо до залу. Ще просять 30 секунд, депутати піднімаються.

Кремінь. Будь ласка, 1 хвилина.

КРЕМІНЬ Т.Д. Шановні колеги! У зв'язку з тим, що, очевидно, у народних депутатів виникли певні занепокоєння і сумніви, я всетаки пропоную повернутися до голосування і запропонувати прийняти цей законопроект за основу, для того щоб ми потім на засіданні комітету врахували можливі застереження наших колег і, якщо буде така потреба, прийняли в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я буду ставити тільки за основу, щоб усі застереження ми могли врахувати під час першого і другого читань. Тому я прошу повернутися до залу і зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону №4783. Але якщо вона не буде підтримана, проект закону буде відхилений. Прошу зайняти робочі місця. Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 221.

Чотири голоси. Колеги, справді, бракує кілька голосів. Колеги, ви можете сісти на робочі місця? Пане Константіновський! Будь ласка, займіть робочі місця. Хлопці, хто ближче, скажіть... Всі на місцях, так?

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону №4783. Колеги, будь ласка, прошу сконцентруватися і проголосувати. Прошу підтримати. Голосуємо!

((3a)) - 220.

Проект закону №4783 відхилено.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» (№5240).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо!

((3a)) - 194.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Марченка Олександра Олександровича. Будь ласка.

Співаковський, ви будете доповідати, так? Спочатку автор — Марченко Олександр Олександрович.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Немає автора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає, так? Тоді Співаковський Олександр Володимирович. Будь ласка.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Шановні колеги! Шановний Голово! На жаль, Марченка немає, але я хочу простими словами сказати, що дає цей законопроект.

Два роки тому було прийнято Закон «Про вищу освіту». У результаті прийняття цього закону цілий сектор освіти — це технікуми і коледжі — завис, їх немає. Вони не в системі вищої освіти і не в системі профтехосвіти. Базовий закон про освіту зараз ще не прийнятий. В результаті з 1 вересня... Я також звертаюся і до «Опозиційного блоку», бо це питання, яке ви будете обговорювати зі своїми виборцями. В результаті технікуми і коледжі зараз ніде. Комітет одноголосно проголосував за цей законопроект. Якщо ми з вами не приймемо це рішення, буде черга технікумів і коледжів для того, щоб отримувати відповідні ліцензії в Міністерстві освіти і науки України. Ви розумієте, що коли формується така черга, які ризики від цього виникають.

Тому, якщо ми з вами не проголосуємо зараз за підтримку технікумів і коледжів до тих пір, поки ми не приймемо базовий закон про освіту, вони матимуть таку ж долю, як і ПТУ. Прошу звернути на це увагу.

Шановні колеги, від вашого голосування залежить, чи залишиться в системі України такий сектор освіти, як технікуми і коледжі.

Шановні колеги, давайте їх підтримаємо, це абсолютно нормальний крок на шляху розбудови системи освіти України, не дамо повторити долю профтехосвіти для технікумів і коледжів!

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за доповідь.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два - за, два - проти.

Абдуллін Олександр передає слово Кириленку. Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Дякую, Олександре Рафкатовичу, за надану можливість виступити.

Шановні колеги! Буде дуже прикро, якщо зараз у нас не вистачить голосів у залі. Йдеться не просто про долю сотень тисяч юнаків і дівчат, які здобувають, як колись називалося, середню спеціальну освіту, а про долю нашої економіки, про спеціалістів середньої ланки.

У кожного на окрузі є такий технікум або коледж і не один, у кожному місті, навіть невеличкому райцентрі є такі навчальні заклади, це сотні тисяч нашої молоді. Друзі, треба їм дати чітке визначення, що вони потрібні країні, потрібні як спеціалісти середньої ланки, яких сьогодні вкрай не вистачає. Ви знаєте, наскільки ці люди дуже важливі на виробництві. Якщо зараз не вистачить голосів, ми знову залишаємо, вибачте за таке слово, підвішеними сотні тисяч людей.

Друзі, на засіданні комітету не було ніякого протидуху, всі одноголосно підтримали. Я звертаюся до всіх депутатів проголосувати за цей законопроект, він дуже необхідний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Бондар Михайло Леонтійович, «Народний фронт». Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Прошу передати слово Тарасу Кременю.

КРЕМІНЬ Т.Д. «Народний фронт». Шановні колеги! Хотів би привернути вашу увагу до трьох важливих документів, які стоять сьогодні на порядку денному, і вони безпосередньо стосуються розгляду і цього законопроекту.

По-перше, це Закон України «Про вищу освіту», який ми повинні цього року максимально імплементувати у чинне законодавство.

По-друге, це законопроект про освіту, що зараз знаходиться на розгляді до другого читання у нашому комітеті, окремі статті якого створили відповідний резонанс у професійному середовищі, серед народних депутатів, наших колег Української держави.

І, звичайно, третій важливий документ — це короткострокова програма дій українського уряду до 2020 року, де в частині освіти, науки та інновацій відведено колосальну роль закладам профтехосвіти і, звичайно, навчальним закладам І, ІІ рівнів акредитації. Тому законопроект, який ми зараз розглядаємо, виник у 2016 році, коли справді була величезна потреба в тому, щоб відповісти на ключові запитання для наших технікумів і коледжів. Я думаю, що вона однозначно буде вирішена законом про освіту.

Тому я пропоную підтримати цей законопроект у першому читанні. І розуміючи сьогоднішній настрій наших колег у сесійній залі,

все-таки обговорити з ними всі необхідні зауваження, які виникли, до другого читання і прийняти в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Мельничук Іван Іванович. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК І.І., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №14, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Через ряд об'єктивних і суб'єктивних причин ми сьогодні валимо надважливі законопроєкти. У залі немає достатньої кількості депутатів, необхідних для голосування. Я вас прошу, прийміть якесь рішення. Нехай уже ті, які хочуть іти купатися в ополонці, ідуть. Нехай ті, які не можуть повернутися, уже не вертаються. Але боляче дивитися на те, що надважливі законопроєкти не проходять. Якщо ми їх сьогодні не будемо голосувати, незрозуміло, коли ми до них повернемося. Але ми розуміємо, що це ті законопроєкти, які ми мусимо проголосувати.

I тому я вас просто благаю як Голову Верховної Ради: прийміть якесь рішення, візьміть відповідальність. Або всі мають зайти до залу, або сьогодні це треба припинити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваша позиція правильна. Але, разом з тим, неприйнятним ϵ те, що в робочий час нема ϵ депутатів. Якщо ми побачимо, що такий ϵ стан, можливо, я проведу сигнальне голосування. І побачимо, чи ϵ в залі потенціал для прийняття будь-яких рішень.

Давайте ми подивимося, як буде щодо цього законопроекту, обміняємося думками. І, можливо, ми так і поступимо. Але я вважаю, ми повинні сконцентруватись, закликати всіх депутатів до залу і виходити на позитивні рішення.

Слово для виступу надаю Чижмарю від Радикальної партії. Будь ласка, пане Юрію.

ЧИЖМАРЬ Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий

округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги! Шановний головуючий! Фракція Радикальної партії однозначно підтримує високі стандарти в освіті. Україна хоче інтегруватися в Європу, і тому її спеціалісти повинні відповідати європейським рівням і стандартам освіти.

Для цього ми приймали закон, який 1 липня 2014 року набрав чинності, яким ми передивилися систему вищої освіти і зобов'язали всі коледжі, так звані навчальні заклади, які були продуковані протягом 20 років, де викладали не дуже якісно, пройти ліцензування, акредитувати свої освітні програми, переглянути професорсько-викладацький склад, для того, щоб привести у відповідність нашу освіту із європейськими стандартами.

За два роки цей закон не виконано. Закон давав певну можливість, два роки, для переліцензування. Якщо навчальний заклад І рівня акредитації не переліцензовується, він переходить в систему звичайної професійно-технічної освіти. Він не закривається.

І тому ми повинні придивитися до цього проекту закону. Тому що та кількість вузів... Подивіться у себе в районах, де п'ять викладачів викладають в десятьох вузах, ходять з одного до іншого на півставки, незрозуміло як викладають, беруть гроші як за вищу освіту, а насправді це професійно-технічна освіта. У такий спосіб ми тільки забираємо кошти з бідних сімей, даючи їм нижчу освіту, а не вищу. Набиваємо кишені власникам приватних вузів, нічого не змінюючи в освіті.

Тепер ми хочемо продовжити цю «кормушку» до 2020 року! Тому, шановні колеги, хочу привернути вашу увагу до цього проекту закону. Ми не повинні здирати з людей гроші за неякісну освіту. І ми не для того приймали новий закон, щоб пережитки старої системи, де просто створювали «кормушки» в освіті, існували і завтра. Вони повинні привести свої освітні програми і педагогічний склад до рівня, якого вимагає сьогоднішня освітня програма. І термін був даний достатній. Тому я закликаю, можливо, і проголосувати в першому читанні, але до другого читання передивитися цей законопроект і внести в нього корективи, які не допустять створення чисто комерційних структур у вищих закладах України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, я всім дам слово, просто у певній послідовності: спочатку – від фракцій, хто не виступав, а потім – від депутатів. Добре? Олег Березюк від «Самопомочі». Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановні пані й панове! Дуже часто так трапляється в українському парламенті, що благими намірами ми робимо погані справи. Насправді, цей законопроект є дуже маніпулятивним. Ми сьогодні маємо феномен, коли вищі навчальні заклади, справді, прикриваючись доброю метою, надають неякісні послуги у своїх так званих філіях, видаючи дипломи молодшого спеціаліста. Це неправильно. Якщо ми сьогодні не приймемо цей законопроект... Він не знищує середню ланку освіти в Україні, технічної освіти, він її не стосується. Цей законопроект дозволяє у більшості випадків корупційну діяльність університетів, які повідкривали свої філії і штампують дипломи за гроші, роблячи великий гріх, не надаючи якісних освітніх послуг дітям, батьки яких купують ці дипломи. Тому цей законопроект голосувати не можна, він не стосується середньої професійно-технічної освіти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Литвин. Будь ласка, 2 хвилини.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановні колеги! Стосовно цього законопроєкту і ситуації, яка склалася в системі освіти. Це просто курс і позиція на те, щоб знищити вищі навчальні заклади І-ІІ рівнів акредитації під гарними гаслами, що там суцільна корупція. Я повинен сказати, шановні колеги, що в мене на виборчому окрузі три таких навчальних заклади. Ви тоді поїдьте і подивіться: чи є там корупція, хто там навчається і кого вони готують. На засіданні комітету ми з вами домовилися про те, що знайдемо можливість для того, щоб ця ланка, цей сегмент освіти залишився. Але продовжується впертий курс, фактично знищили традиційні професійно-технічні училища,

а тепер цей сегмент освіти бажають перевести у систему профтехосвіти.

Якщо навіть знайдуть вони можливості для того, щоб акредитуватися на бакалавра, то ви мені скажіть, шановний колего, чи зможуть батьки готувати дитину чотири роки на медсестру або акушера, або фельдшера? Ці навчальні заклади виконують величезну соціальну функцію, там навчаються не багаті діти.

Тому я просив би вас, шановні колеги, не займатися балаканиною, а розуміти цю систему освіти і прийняти рішення, принаймні проголосувати зараз за основу для того, щоб ми вивчили потім можливості й прийняли остаточне рішення. Інакше ця система освіти буде знищена, а потім ми візьмемося за систему вузів ІІІ-ІV рівнів акредитації, будемо говорити, що там не менше корупції. Не всім щастить вчитися за межами України. І повірте, в нас є прекрасні заклади, треба тільки бачити і підтримати позитив, а не розказувати, що скрізь погано. Не може так жити країна. Скрізь погано, одні ми тут хороші у Верховній Раді і не можемо прийняти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте можливість... А, ви закінчили, так? Дякую вам.

Соловей. Будь ласка, 2 хвилини.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ №89, Гуцульщина і Покуття. Шановні колеги! В той час як весь світ вкладає в освіту і в інтелект нації, оскільки чітко розуміє, що саме з цим пов'язаний розвиток багатьох країн, на жаль, чомусь в нашій державі питання освіти відкладається на другий план, і реформуванням цієї галузі займається не профільне Міністерство освіти і науки, а в переважній більшості Мінфін. Ми бачимо, до чого призводять ті реформи, коли ними займаються не профільні міністерства, а коли ці реформи виходять з Мінфіну. Та ситуація, яка сьогодні склалася у професійно-технічній ланці освіти, в середній освіті, не просто важка, а надважка і розбалансована. Якщо ви поставите запитання: в який спосіб фінансується заклад професійно-

технічної освіти, який знаходиться в селі, в районному центрі чи в обласному центрі, то ви однієї відповіді на це питання не знайдете.

Звичайно, я погоджуюся з аргументами попередніх виступаючих, що цей законопроект однозначно потрібно приймати. Але давайте скажемо про інший бік медалі, що це питання вирвано з контексту, нам потрібно у комплексі розглянути питання середньої ланки освіти, Закон «Про освіту» і Закон «Про вищу освіту», і бажано це зробити. Для цього потрібно виділити один день в стінах парламенту, щоб прийняти зважені, нормальні рішення, які будуть регламентувати розвиток галузі освіти на багато майбутніх років. І, що надважливо, цими питаннями повинен займатися не Мінфін, а ці питання повинні виходити від Міносвіти і науки і супроводжуватися профільним Комітетом з питань науки і освіти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, зараз надам слово представнику комітету, після цього відбудеться голосування. Тому я прошу всіх народних депутатів зайти до залу і прошу секретаріат повідомити депутатам, що зараз відбудеться голосування.

Отже, спочатку Співаковський — 2 хвилини, а потім я теж дам слово представнику міністерства.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Шановні колеги! Чи приймаю я аргументи пана Чижмаря і пана Березюка? Абсолютно приймаю. Але я хочу звернути вашу увагу на те, що неефективну систему ламати через коліно — це слабкий шлях, це не шлях інтелектуалів. Подивіться, як зламали профтехосвіту і сказали: давайте перекинемо на місцевий бюджет. Добре, немає національної політики. Зараз завдяки тому, що ви не проголосуєте, що відбудеться? Всі технікуми, коледжі автоматично підуть у ПТУ, і це означає, що вони вже з наступного року будуть також на місцевому бюджеті. Чи витримає місцевий бюджет? Ні. Це означає, що буде бездумне, несистемне, хаотичне закриття такої важливої ланки освіти. Що відповідають нам діти? Дуже просто. Десятки тисяч наших дітей відповідають на наші розмови тим, що їдуть до Польщі, до Німеччини і так далі. То ми розуміємо, що якщо діти таким чином нам відповідають на наші аргументи, то це система

хвора, і це означає, що ми не повинні йти шляхом ламання через коліно цієї системи. Для того у нас є профільне міністерство, яке і формує цю політику і стратегію. Чи бачимо ми це? Ні. Тому шлях до закриття технікумів, коледжів і автоматичного їх переводу до профтехосвіти — це шлях у нікуди. І всім нам доведеться відповідати за те, що ми з вами зробимо, бо це сотні тисяч людей, які стоять за нами.

Тому, якщо ми хочемо повернути людський капітал в Україну, ми повинні за нього боротися, і якщо ми десь знайшли час за ці два роки, це означає, що ми повинні дати можливість відпрацювати ці питання і вирішити, де буде середня ланка освіти: у вищій, профтехосвіті чи в базовій.

Дякую за увагу. Вам вирішувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я перепрошую, ще не виступав представник Радикальної партії, 1 хвилина. Добре, Барна, 1 хвилина, потім міністерство — 1 хвилина, і переходимо до голосування. Прошу всіх заходити до залу. Будь ласка, Олегу Валерійовичу.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Я хотів би громадянам України, освітянам засвідчити позицію нашої фракції. Законопроєкт, який ми зараз розглядаємо, далекий від досконалості й потребує суттєвого доопрацювання. Але водночас ми повинні розуміти, що в тих освітніх закладах, у яких пропонується регулювати діяльність цим проектом закону, навчаються переважно діти-сироти, з малозабезпечених сімей, діти неблатних батьків, які не можуть собі дозволити платити величезні кошти за навчання чи в Україні, чи за її межами.

Тому фракція Радикальної партії підтримає цей законопроект у першому читанні за умови суттєвого доопрацювання до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Барна. Будь ласка, 1 хвилина.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний

виборчий округ №167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні друзі! Христос хрещається! У моєму окрузі десять подібних закладів — коледжі, технікуми, які здійснюють дійсно професійну підготовку як в аграрній системі, так і в переробній промисловості, у бухгалтерській та юридичній справах. В українській освіті сформований серйозний кістяк оцієї ланки освіти, саме ланки молодших спеціалістів — серйозні бази, серйозні кадри, які дають гарних, кваліфікованих спеціалістів. Тож я прошу підтримати цей законопроект для того, щоб зберегти цю базу. А тих, які дуже рвуться за європейськими стандартами, я прошу: не спішіть. Тому що українська педагогіка, українська освіта має дуже серйозні здобутки, які можуть бути прикладом і надбанням для всієї спільноти.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Курило. Будь ласка, 1 хвилина.

КУРИЛО В.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ №113, Луганська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Дехто, можливо, не зовсім зрозумів суть цих змін. Коротко пояснюю, що в чинному законі з 2017 року коледжі повинні або піти в систему профтехосвіти, або якась частина повинна приєднатися до університетів і випускати бакалаврів або молодших бакалаврів. Це призведе до того, що в нас фактично дві третини нині діючих коледжів, а постарому це технікуми, перестануть існувати. Тому, щоб внести певні зміни, провести підготовчу роботу і пропонується продовжити випуск молодших спеціалістів. Я вважаю, що в нинішніх умовах це правильно і дасть змогу зберегти цю ланку професійної освіти — «молодший спеціаліст». Тому прошу підтримати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, заключний виступ представника міністерства. І через дві хвилини ми перейдемо до прийняття рішення. Я прошу всіх заходити до залу і зайняти робочі місця.

Ковтунець Володимир Віталійович, перший заступник міністра освіти і науки. Будь ласка.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст» в усі часи надзвичайно високо цінувався на ринку праці та надзвичайно потрібний для нашої економіки і промисловості. В умовах високотехнологічного виробництва кваліфікованого робітника — випускника ПТУ вже не достатньо для того, щоб працювати на сучасному виробництві, потрібна кваліфікація молодшого спеціаліста. І ця кваліфікація відноситься до вищого рівня професійної, але доуніверситетської, не вищої освіти. І зараз я хочу спростувати декілька тверджень, які тут вносяться на підтримку цього законопроекту.

По-перше, система підготовки молодшого спеціаліста ніколи за своєю природою не була вищою освітою. Там не працюють науково-педагогічні працівники, там працюють звичайні педагогічні працівники — вчителі. Там немає наукової діяльності. І тому було вирішено поставити все на свої місця, як це належить. Це високий рівень доуніверситетської освіти, але це не вища освіта. Понад 70 коледжів зараз отримали ліцензії на підготовку бакалаврів, і вони залишаються в системі вищої освіти.

Друге твердження, яке треба спростувати, що система ліквідується. Система працює, фінансування забезпечується за повною програмою, підготовлені умови прийому на освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста окремо від умов прийому до вищих навчальних закладів. Але я хочу нагадати, що Міністерство фінансів під час підготовки бюджету на цей рік пропонувало цю систему освіти віднести до місцевого рівня.

Ми проти. Зараз міністерство працює над розробкою Державної програми розвитку підготовки молодшого спеціаліста, і це буде те рішення, яке повинно цю систему не тільки утримати, а й розвивати. Ми запрошуємо до співпраці, і якщо хочете нам допомогти, прийміть проект постанови — доручити уряду прийняти таку державну програму.

Ми проти цього законопроекту. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я був переконаний, що це ϵ узгоджена позиція.

Отже, колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» (№5240). Прошу підтримати. Голосуємо!

((3a)) - 172.

Колеги, друга пропозиція – за основу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» (№5240). Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 212.

І останнє, колеги. Повернути в комітет на доопрацювання. Прошу всіх сконсолідуватися навколо цієї пропозиції, вона може об'єднати зал.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення в комітет на доопрацювання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» (№5240). Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 218.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування останню пропозицію. Колеги, не вистачає кілька голосів, це ж пропозиція про направлення в комітет на доопрацювання, це ж не ε прийняття рішення ні за основу, ні в цілому, вони зможуть доопрацювати згідно з позицією.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи законопроекту №5240. Остання пропозиція, якщо вона не буде підтримана, законопроект буде відхилений. Прошу підтримати. Голосуємо!

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 232.$

Рішення прийнято.

Запрошую до слова для оголошення повідомлення Першого заступника Голови Верховної Ради України Ірину Геращенко. Будь ласка. **ГЕРАЩЕНКО І.В.** Шановні колеги! Перед тим як ми з вами всі підемо на перерву, я хочу зробити оголошення, що з нагоди другої річниці боїв із захисту Донецького аеропорту сьогодні на третьому поверсі в кулуарах Верховної Ради за сприяння Комітету у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю проходить фотовиставка захисника аеропорту кіборга Руслана Боровика. Запрошую всіх нас відвідати цю виставку. Там представлено більше 100 знімків людини, яка разом зі своїми колегами знаходилася в аеропорту і захищала його. Запрошуємо на виставку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, згідно з Регламентом я оголошую перерву на 30 хвилин до 12 години 35 хвилин. Прошу о 12 годині 35 хвилин усіх повернутися до залу для продовження нашої роботи.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, завершений. Прошу заходити до залу, приготуватися до продовження нашої непростої, але такої потрібної Батьківщині роботи. Будь ласка, заходимо до залу.

Отже, шановні колеги, наступне питання порядку денного – це теж з блоку освіти і науки.

Вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону «Про внесення змін до розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» щодо строків захисту дисертацій та права на отримання диплома доктора філософії» (№2316а).

Колеги, від комітету є пропозиція про розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо!

((3a)) - 91.

Немає політичної волі для розгляду питання за скороченою процедурою.

Запрошую до доповіді народного депутата України Скрипника Олексій Олексійовича. Будь ласка, Олексію Олексійовичу.

СКРИПНИК О.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго дня, шановні колеги! Нас є дуже багато в залі, тому ми маємо великі шанси прийняти законопроект, який треба було прийняти ще рік тому.

Ідеться про те, що коли приймали Закон «Про вищу освіту», то не врахували, що його впровадження займе набагато більше часу, ніж очікувалось. Через це до перехідних положень ввели часові обмеження, в які ні органи влади, ні наукові установи, ні аспіранти не могли вкластися.

Аспірантів і докторантів, які закінчили навчання до прийняття Закону «Про вищу освіту», зобов'язали захистити дисертації за один рік. Оскільки спеціалізовані вчені ради мають низьку пропускну здатність, то вкластися в один рік було практично неможливо.

Тому є пропозиція, щоб збільшити час захисту дисертацій до чотирьох років, до вересня 2018 року. Це потрібно зробити для того, щоб ті молоді вчені, які хотіли захистити дисертації, могли це зробити за старими підходами. А ті нові ради, які зараз є і які пройшли атестацію, могли вже готувати докторів філософії.

Крім того, ми пропонуємо замість заміни дипломів аспірантів на дипломи докторів філософії урівняти їх у статусі без заміни диплома. За прикладом зрівняння статусів спеціаліста та магістра.

І через те, що Верховна Рада довго розглядає законопроект, прошу внести поправку до нього з голосу: «Дія цього Закону поширюється на осіб, захист дисертацій яких відбувся до набрання ним чинності». Тому що ми цей законопроект мали розглядати ще минулого літа.

Дякую за увагу.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Залишайтесь, будь ласка, на трибуні для запитань. Прошу записатися для запитань до доповідача.

Немає запитань до доповідача. Дякую народному депутату Олексію Скрипнику.

Запрошую до співдоповіді першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Олександра Співаковського.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Доброго дня, шановні колеги! У мене проста пропозиція. Дивлячись на те, що у нас відбувається, зняти це питання з розгляду, бо це неповага до освіти і до тих людей, які фактично будуть формувати майбутнє України. От вони і бачать, як ми з вами формуємо політику в галузі майбутнього.

Наступне. Хочу сказати, що і перший законопроект №4783, який ми розглядали, і другий законопроект №5240, і нинішній законопроект №2316а, який доповідав шановний Олексій Олексійович, — всі ці законопроекти взялися від тієї недолугості, яка відбулася два роки тому, коли прийняли непідготовлене, непрораховане рішення — Закон «Про вищу освіту». Зараз ми з вами всі маємо ці наслідки.

Подивіться, будь ласка, що це за закон? Чи змінилася поведінка головних суб'єктів освітнього простору, студента? Студент як ішов за дипломом, так і йде. Змінилася поведінка викладача? Для нього головне сьогодні — навантаження. Чи змінилася поведінка університетів? Система вищої освіти як була неефективною, так і залишилась.

Шановні колеги, я звертаюся до вас, якщо ми пишемо базові, дуже важливі фундаментальні закони, ми повинні за них відповідати, а не написати, прийняти поспіхом з коліна і після цього перекроювати їх протягом двох-трьох років. Так система не працює.

Звернення до вас: давайте знімемо цей момент, це ненормально. Ми зараз працюємо над базовим законопроєктом про освіту. Я думаю, що скоро він не буде, тому що ми повинні його зробити так, щоб він працював хоча б 20-25 років. Давайте поважати і себе як Верховну Раду, і український народ, а головне — давайте поважати молодь, яка йде за нами і буде формувати Україну, якщо ми хочемо, щоб Україна була, дійсно, незалежною Україною.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Залишайтесь, будь ласка, на місці. Можливо, у залу ϵ запитання до співдоповідача? Прошу провести запис.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Значить, я все сказав зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧА. Ні, є запитання.

Народний депутат Соловей. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Ви сказали про те, що комітетом розглядається базовий закон про освіту, який, ви очікуєте, буде прийнятий і працюватиме не рік, не два, а довгий період часу.

Скажіть, будь ласка, коли все-таки в термінах можна його очікувати? Тому що і на окрузі під час спілкування (і не тільки з освітянами) люди знають, що законопроект прийнятий в першому читанні, він ϵ базовий, який регулюватиме всі процеси. Коли можна очікувати розгляд цього законопроекту в комітеті та внесення його до залу? Я вважаю, що паралельно з розглядом законопроекту про освіту ми повинні одночасно розглянути всі ті норми, які ϵ суперечливими, недоопрацьованими щодо середньої та вищої освіти.

Дякую.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Дякую за запитання. Зараз іде робота в робочих групах. Ми плануємо закінчити цю роботу, тому що отримали більше ніж тисячу поправок до законопроекту, який прийнятий нами у першому читанні. Ми плануємо закінчити роботу в робочих групах, до яких залучені абсолютно всі стейкхолдери, всі зацікавлені сторони, до кінця березня. У квітні вже опрацювати цей законопроект відповідним голосуванням у комітеті та наприкінці квітня подати цей законопроект під купол Верховної Ради для прийняття.

Я хочу просто звернути увагу, що там ϵ питання, які дуже важливі та дискусійні для всіх нас: стаття 7 про мови, про обов'язково, підкреслюю, обов'язково дванадцятирічну систему, це дискусійне питання, яке пов'язане зі структурою освіти в тій частині, яка стосується професійної освіти, тобто базового рівня, і вищої професійної освіти або це буде просто професійна освіта...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам за співдоповідь. Переходимо до обговорення.

Прошу народних депутатів записатися на виступи в обговоренні від політичних фракцій.

Запрошую до слова народного депутата Амельченка від Ради-кальної партії. Не буде виступу. Дякую.

Тоді запрошую до слова народного депутата Кременя від фракції «Народний фронт».

КРЕМІНЬ Т.Д. «Народний фронт». По-перше, хочу підтвердити, що фракція політичної партії «Народний фронт» підтримуватиме цей проект закону, бо, крім всього іншого, він несе технічні поправки, які мають урівняти у своїх правах кандидатів наук і докторів філософії, тієї групи людей, яка введена Законом України «Про вищу освіту» у 2014 році.

По-друге, хочу звернути вашу увагу, що подовжено терміни стосовно захисту дисертації на здобуття наукового ступеня кандидатів наук, які так само повинні підтримати наших молодих учених, які публікуються у багатьох світових виданнях, які є рейтинговими для Національної академії наук, які додають престижу, які розробляють винаходи, які сьогодні користуються величезним попитом, тому це величезний крок назустріч нашій молоді.

I ще одна важлива деталь. Цей законопроект ϵ одним з тих, який максимально імплементу ϵ принципи і критерії Закону «Про вищу освіту». Тому звертаюся до наших колег, до колег від інших політичних фракцій: підтримайте цей законопроект за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Тепер позафракційні народні депутати, які хотіли б виступити, можуть взяти участь в обговоренні.

Прошу записатися.

Запрошую до слова народного депутата Іллєнка. Будь ласка.

ІЛЛЄНКО А.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Київ. Безумовно, законопроект має цілком зрозумілу логіку, його необхідно підтримати, це раціональна пропозиція. На жаль, так може статися, що не вистачить голосів, тому що багато депутатів відсутні, але цей законопроект необхідно приймати.

Щодо ситуації в нашій освіті, то, безумовно, нам необхідно звернути серйозну частку своєї уваги на це питання, бо це формування нашого майбутнього, інвестиція в наше майбутнє. Ми розуміємо, що сьогодні дуже багато є проблем у нашій системі освіти, починаючи зі

шкіл, закінчуючи вищими навчальними закладами. Ми розуміємо, що дуже багато реформ, які відбуваються, насправді є формальними реформами, які не несуть реальних змін у системі освіти, які просто робляться для галочки, для того, щоб механічно перенести якийсь іноземний досвід на наш ґрунт, і не завжди це працює.

Звичайно, потрібно реально реформувати освітню систему, тому що зараз ми бачимо, що дуже багато людей, наприклад, української молоді, виїжджає навчатися за кордон. І це, з одного боку, правильно, але, з іншого боку, говорить про те, що багато наших навчальних закладів не витримують реальної конкуренції, і їм потрібно дати певний поштовх до змін, щоб вони могли реально виховувати і навчати людей для того, щоб вони могли конкурувати і ставати успішними в житті.

Ми розуміємо, що сьогодні є величезна проблема з профтехосвітою, про що багато говориться. Є абсурдним, коли у нас вищі навчальні заклади випускають дуже багато юристів, економістів, які потім не можуть знайти роботи за спеціальністю. А робочі спеціальності, які мають величезний попит на ринку праці... Ми бачимо намагання знищити профтехосвіту. Сьогодні дуже серйозно треба підійти до всіх цих питань. Звичайно, відбуваються певні позитивні зрушення і у вищій освіті, але вони відбуваються надто повільно, а в нас немає часу. Ми знаходимося в умовах глобальної конкуренції (ми не говоримо про українські навчальні заклади, які вже сьогодні конкурують з навчальними закладами по всьому світу), тому маємо створити всі необхідні умови, щоб ця система працювала ефективно, і щоб таким чином ми бачили впевнене майбутнє нашої держави і майбутніх поколінь.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Запрошую до слова народного депутата Олександра Черненка.

ЧЕРНЕНКО О.М., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово депутату Фролову.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Фролов. Будь ласка.

ФРОЛОВ М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №76, Запорізька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Безумовно, фракція «Блок Петра Порошенка» підтримуватиме цей законопроект як необхідний, як той, який унормує одне з важливих питань діяльності вищої школи і сприяє підготовці молодих науковців, молодих кадрів для вищої школи.

Але сьогодні треба констатувати і те, що ми маємо серйозні проблеми в країні з імплементацією Закону «Про вищу освіту». Не розроблено і не затверджено дві третини необхідних постанов Кабміну для імплементації цього закону. Є серйозна проблема із гальмуванням початку роботи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Це створює для закладів вищої освіти цілу низку серйозних проблем. Не врегульоване питання щодо підготовки молодших бакалаврів. І ми сьогодні своїм неголосуванням, я підтримую аргументи колеги Литвина, практично сприяємо подальшій руйнації необхідної ланки освіти.

Я вважаю, що зараз настав час на серйозному вищому державному рівні повернутися до питання і подальшої імплементації Закону «Про вищу освіту», визначитися щодо необхідних змін і термінів, головне — термінів реалізації цих змін. Тому що, якщо ми це не зробимо, то загальний обсяг проблем буде тільки зростати, і невизначеність буде теж сприяти руйнації освіти. Я вас усіх закликаю підтримати цей законопроект, але треба комплексно розглядати питання вищої освіти і сприяти імплементації Закону «Про вищу освіту».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Переходимо до завершення розгляду законопроекту. Заключні слова від доповідача та співдоповідача.

Запрошую до слова народного депутата Олексія Скрипника.

СКРИПНИК О.О. Шановні колеги! Хочу звернутися до всіх у залі, тому що насправді цей законопроект треба було прийняти ще рік тому. Нам зараз треба його проголосувати, тому що це була помилка попереднього скликання, треба її виправити.

Тому я би дуже сильно просив усіх лідерів фракцій, щоб зараз усіх запросили до залу і ми проголосували. Це є дуже проста зміна,

яка необхідна великій кількості аспірантів, які закінчують свої дисертації. Давайте виправимо свою помилку і проголосуємо за!

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення питання завершено. Переходимо до прийняття рішення. Я прошу секретаріат і голів фракцій запросити всіх депутатів до залу. Будь ласка, заходимо до залу, готуємося до прийняття рішення.

Отже, шановні колеги, прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» щодо строків захисту дисертацій та права на отримання диплома доктора філософії» (№2316а)...

Колеги, від Міністерства освіти і науки просять ще надати слово. Дамо слово чи відразу голосуємо? (Шум у залі) Дамо, так? Колеги, будь ласка, заходимо до залу.

Прошу ввімкнути мікрофон першому заступнику міністра освіти і науки. Будь ласка.

КОВТУНЕЦЬ В.В. Шановні народні депутати! Міністерство освіти і науки просить підтримати цей законопроект. Більше того, ми хочемо сказати, що через повільне запровадження Закону «Про вищу освіту» та у зв'язку з відсутністю агентства із забезпечення якості вищої освіти, справді, порушуються права певної категорії здобувачів наукових ступенів. І це не тільки ті, які закінчили аспірантуру раніше. Це і ті люди, які завершили роботу над дисертаціями, перебуваючи у статусі співшукача при кафедрах, при наукових установах, і не встигли захиститися. Тому ми просили б навіть розширити перелік тих категорій, які отримують право захисту дисертацій відповідно до попереднього законодавства.

Дякуємо за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, займаємо робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу та в цілому проекту закону №2316а. Прошу проголосувати.

Колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця. Давайте я поставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону за основу, бо за основу ϵ більше підтримки в залі.

Колеги, всі маєте картки?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту закону №2316а. Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 184.

Наступна пропозиція.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення в комітет на доопрацювання проекту закону №2316а. Прошу об'єднатися і підтримати. Голосуємо!

(3a) - 190.

І остання пропозиція.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання проекту закону №2316а. Прошу підтримати. Голосуємо!

(3a) - 192.

Рішення не прийнято.

Проект закону №2316а відхилено.

Пане Олексію, проект закону відхилено, але між сесіями ϵ можливість внести новий, і тому це не ϵ проблемною річчю, бо можна буде внести на іншій сесії вже під новим номером.

Колеги, я змушений зараз провести рейтингове голосування на предмет того, чи здатна Верховна Рада приймати рішення. Як пропонував Іван Мельничук, я проводжу рейтингове голосування, прошу взяти участь, щоб ми побачили, чи в залі ми здатні приймати рішення. Якщо не буде достатньої кількості голосів, я буду змушений закрити ранкове засідання.

Отже, прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні. Колеги, прошу проголосувати.

 $\langle 3a \rangle - 206.$

«Проти» — 1, «утримався» — 4, усього — 211 голосів.

Колеги, вважаю подібну ситуацію неприйнятною. Як я і говорив, ми будемо... Я прошу, щоб на засіданні кожної фракції були проведені розмови з приводу присутності народних депутатів. На засіданні

Погоджувальної ради всі просять про багато законопроектів, ми просто потім їх не можемо прийняти, але для того, щоб не ставити під ризик законопроекти, які стоять у порядку денному, щоб не відхиляти їх, я оголошую ранкове засідання Верховної Ради України закритим.

О 16 годині ми зберемося для продовження нашої роботи. Я не маю права відміняти вечірнє засідання. Тому о 16 годині я прошу всіх прибути до залу, щоб ми згідно з Регламентом могли продовжити нашу роботу.

Дякую.